

2. Сліпич Ю. В. Професійний розвиток педагогів як педагогічна категорія / Ю. Сліпич // Молодь і ринок. – 2011. – № 1. – С. 132-135. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2011_1_30.
3. Чайка В. М. Основи дидактики : навч. посіб. / В. М. Чайка. – К. : Академвидав, 2011. – 240 с.
4. Innovating Pedagogy 2015: Open University Innovation Report 4 [Electronic resource] / [Sharples, M., Adams, A., Alosie, N. and others] – Electronic data. – [Milton Keynes: The Open University, Institute of Educational Technology, 2015]. – P. 11-18, 33-35. – Mode of access: World Wide Web: open.ac.uk/innovating

Лілія Цівінська

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО ВИШУ

*«Найважливішим у навчанні
ми визнаємо належне виховання»*

Платон

В історії людства освіта і виховання виконували основні функції: засвоєння, збереження і передачу надбань культури; підготовка до практичної діяльності; ліквідація неписьменності; підготовка особистості, здатної працювати в основних точках зростання суспільного і наукового прогресу. Педагогічна культура включає в себе науку, освіту і практику. Педагогічне виховання і самовиховання сучасної студентської молоді передбачає в кінцевому результаті набуття ознак саморегуляції свідомої навчальної діяльності. Це означає існування внутрішнього психологічного механізму, за допомогою якого забезпечується централізована, спрямована й активна позиція суб'єкта.

Проблема виховання майбутнього фахівця з вищою освітою набуває зараз особливої актуальності і гостроти. Сьогодні пріоритетом розвитку суспільства повинно стати духовне вдосконалення студентської молоді у педагогічному виші. Тому метою виховання молоді людини в усьому світі стає її духовне зростання, моральне становлення, культурне збагачення.

Виховна система вищих навчальних закладів – це комплекс форм, засобів, методів і принципів, що стимулюють культурно-моральний розвиток студента-майбутнього спеціаліста. У зв'язку з цим, головною метою виховання є формування загальної та професійної культури студентів, розуміння ними історії цивілізації, піднесення духовних потреб, долучення до етичних норм спілкування, а також усвідомлення свого місця в системі культури, саморозвитку і моральної свідомості [1, с. 131]. У початково-виховному процесі вищих навчальних закладів підготовка фахівця повинна активно сприяти саморозвитку та самоосвіти особистості, її здатності і готовності до освоєння системи соціальних ролей. Освітній процес у вишах повинен бути націлений на створення умов для формування культурно-моральних, духовних цінностей особистості.

Всі ці обставини роблять необхідним розробку програм формування системи культурно-моральних цінностей у студентів. Культурно-моральне виховання студентів виступає однією з головних цілей виховної програми навчального закладу. Виховання студентської молоді у педагогічному вузі покликано формувати в студентів високу культуру, гуманістичний і демократичний світогляд, високі моральні якості, виховувати їх громадянами-патріотами, інтелігентами, творчими й цілеспрямованими спеціалістами.

Науковий доробок українських і зарубіжних дослідників свідчить про актуальність та багатоаспектність проблеми полікультурності освіти у вищих навчальних закладах України та світу. На сучасному етапі в теорії та практиці полікультурної освіти намітилися певні підходи: вивчення здобутків світової культури та їх практичне використання (А. Троцько., Ю. Бекетова); особливості виховання студентської молоді в провідних країнах світу, визнання пріоритету гуманітарної культури та необхідності глибокого знання світової класики (О. Дубовик, В. Розін, Л. Волинець); проблеми морально-етичного виховання в українській освіті (І. Шилінська, В. Кулібабчук та ін.); проблеми гуманітаризації та гуманізації вищої освіти (В. Андрущенко, І. Бех, С. Гончаренко, І. Зязюн, М. Култаєва та ін.); різні аспекти полікультурного виховання у вітчизняній педагогічній науці (О. Савицька, Г. Палаткіна, А. Джуринський, Л. Горбунова, Н. Кропотова та ін.).

Мета нашого наукового пошуку полягає у виявленні сучасних аспектів виховання української молоді у педагогічному виші.

Аналіз наукових та літературних джерел дозволили виокремити нам сучасні аспекти виховання. До них відносимо: виховання студентської молоді на основі ментальності українського народу, збереженні, розвитку і трансляції національних традицій; виховання студентства на засадах полі культурності; здійснення виховання студентської молоді мультимедійними технологіями.

Полтавський педагогічний університет імені В.Г.Короленка створює власну систему культурно-морального виховання студентів, реалізуючи її через програму культурно-морального виховання студентів. Дана програма спрямована на виховання моральних якостей, духовності; на збереження і примноження історико-культурних традицій університету; прилучення до університетського духу, формування почуття університетської солідарності і корпоративності; створення оптимальної соціально-педагогічного середовища, спрямованого на творчий саморозвиток і самореалізацію особистості; розвиток умінь і навичок управління колективом з використанням різних форм студентського самоврядування; сприяння роботі громадських організацій, клубів, об'єднань і колективів університету, організація культурно-масових заходів.

Аналіз літератури дає підстави стверджувати, що дослідження вокально-хорової музичної культури нашого краю велися здавна і продовжуються й до сьогодні [4; 5]. Зокрема, яскраво представлено український народний хор «Калина», заснований у 1979 році видатним українським диригентом, композитором, незмінним художнім керівником хору, заслуженим діячем мистецтв України, професором Григорієм Семеновичем Левченком. За час свого існування хор підготував велику кількість програм. У репертуарі колективу, який пропагує народну манеру співу на Полтавщині, хорові твори українських композиторів ми-

нулого й сучасності, обробки українських народних пісень, а також оригінальні музичні композиції Григорія Левченка, створені на основі фольклорних пісенних зразків, значна частина яких записана композитором власноруч у різних районах Полтавщини.

Сьогодні у вищому навчальному закладі гармонійно розвиваються два напрями хорового співу – народний і академічний, тому поряд з яскравим українським народним хором «Калина» життєдайно б'є пісенне джерело академічного камерного хору психолого-педагогічного факультету імені П. Т. Лиманського.

Таким чином, педагогічний університет реалізує: формування загальної культури студентської молоді; патріотичне виховання студентів; естетичне виховання студентів; моральне виховання; екологічне виховання; економічне виховання; статеве виховання.

Ще один аспект виховання представлений полікультурним вихованням студентської молоді, яке зорієнтоване на виховання індивіда, який зберігає свою соціально культурну ідентичність, прагне до розуміння інших культур, поважає інші етнічно-культурні спільності, уміє жити в мирі та злагоді з представниками інших національностей, готовий до активної творчої діяльності в динамічному, полікультурному і багатонаціональному середовищі [3; 8]. Мова йде про систему виховання Української Медичної Стоматологічної Академії. На підтримку обдарованої студентської молоді функціонує 19 гуртків та колективів художньої самодіяльності, серед яких чільне місце займають три колективи з почесним званням «народний аматорський» - це ансамбль танцю «Юність», вокальний ансамбль «Мальви», хор співробітників «Криниця» та духовий оркестр з загальною кількістю в них учасників – 168 студентів [6].

Як бачимо процес формування духовно-моральної культури є важливим і складним напрямком в процесі підготовки фахівців університету. Чим вища духовно-моральна культура майбутнього фахівця, тим вища його соціальна затребуваність, соціальна значущість для суспільства.

Враховуючи досвід розробки в педагогіці гуманістичного та полікультурного виховання, ми надаємо переважного значення принципу полікультурної спрямованості навчально-виховного процесу; науковості; зв'язку теорії з практикою; професійній спрямованості; наочності; всебічності полікультурного виховання та полікультурної діяльності; активності й самостійності у навчально-виховному процесі; етнопедагогізації; й діалогу культур; комплексності впливу культур та їх взаємодії з основами наук; систематичності й послідовності; раціональному використанню аудиторної та позааудиторної діяльності; єдності полікультурної освіти і виховання [2; 8].

На сьогодні Рада Європи розпочала кілька проектів, пов'язаних із питаннями соціокультурного розмаїття. Це – «Політика і практика викладання в умовах соціокультурного розмаїття», «Міжкультурна освіта», «Освіта для лінгвістичного та культурного розмаїття». Основна мета проекту Програми Песталоцці («Освіта для лінгвістичного та культурного розмаїття») – знайти позитивні чинники впливу однієї культури на особистість носія іншої культури. Сьогодні в процесі глобалізації фактор взаємовпливу культур не може бути залишений поза увагою тих, хто залучається до роботи з підростаючим

поколінням. Особливу увагу варто звернути на те, як збагачується кожна людина внаслідок взаємодії з представниками інших культур, що саме допомагає людям співіснувати в європейському та світовому просторі [7].

Як показує практика організації виховного процесу у ВНЗ, культурна підготовка молоді – це новий напрямок гуманітарної освіти, тому теоретичне осмислення проблеми і шляхи практичного вирішення її потребують удосконалення. У статті теоретично узагальнено і розкрито підхід до вирішення важливого й актуального на даний час питання про виховання студентської молоді у педагогічному вузі.

Список використаної літератури

1. Борытко Н. М. Педагог в пространствах современного воспитания : Монография / Научн. ред. Н. К. Сергеев. Волгоград : Перемена, 2001. – 214 с.
2. Бичко І. Українська ментальність і проблеми гуманітаризації національної вищої освіти / І. Бичко // Розбудова держави. – 1993. – №3. – С.58–63
3. Болгаріна В. Культура і полікультурна освіта /В. Болгаріна, І.Лощенова// Шлях освіти. – 2002. – №1. – С. 2–6.
4. Бойко А. М. Система педагогічної діяльності В. М. Верховинця / А. М. Бойко, Н. Ю. Дем'янюк // Формування національної культури молоді засобами народного мистецтва у контексті творчої спадщини В. М. Верховинця: Збірник наукових праць. – Полтава: ПДП ім. В. Г. Короленка, 1999. – С. 3–9.
5. Лиманський П. Т. Обробки українських народних пісень та переклади для академічного хору / Передмова Л. А. Гнатюк, Є. І. Тягла. – Полтава: ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2001. – С. 3–6.
6. Українська медична стоматологічна академія. Відділ культурно-освітньої діяльності. Інформаційно-аналітичний центр ВДНЗУ УМСА [Електронний ресурс] Режим доступу http://www.umsa.edu.ua/viddil_kultur.html (дата звернення 13.11.2016 р.).
7. Свиридчук Т. О. Шукаємо і знаходимо своє місце в полікультурній Європі / Т. О. Свиридчук // Іноземні мови. – 2009. – № 3. – С. 28–35.
8. Болгаріна В. Культура і полікультурна освіта /В. Болгаріна, І. Лощенова// Шлях освіти. – 2002. – №1. – С. 2–6.

Аліна Мельникова

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ПРАКТИЦІ СУЧАСНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ

Сучасний етап розвитку суспільства ставить перед системою освіти цілий ряд принципово нових проблем, обумовлених політичними, соціально-економічними, світоглядними і іншими факторами, серед яких слід виділити необхідність підвищення якості освіти. Збільшення академічної мобільності, інтеграції у світовий науково-освітній простір, створення оптимальних освітніх систем, підвищення рівня університетської корпоративності і посилення зв'язків між різними рівнями освіти.